

TOGO

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

**Sytuacja bezpieczeństwa i zagrożenia
dla ludności cywilnej**

**DPU-WIKP-424/535/2025
23.09.2025**

TREŚĆ ZLECENIA

Proszę o informację na temat sytuacji bezpieczeństwa w Togo.

INFORMACJE DEMOGRAFICZNE

Ludność: Około 8,9 mln.^[1]

Skład etniczny: 37 grup etnicznych, m.in. Adja-Ewe/Mina 42,4%, Kabye/Tem 25,9%, Para-Gourma/Akan 17,1%, Akposso/Akebu 4,1%, Ana-Ife 3.2%, i inni.^[2]

Skład religijny: chrześcijanie 42,3%, religie tradycyjne 36,9%, muzułmanie 14%, wyznawcy hinduizmu <1%, buddyści <1%, wyznawcy judaizmu <1%, inni <1%, ateści 6,2%.^[3]

USTRÓJ I SYTUACJA POLITYCZNA

USTRÓJ

Togo jest republiką prezydencką, która uzyskała niepodległość w 1960 r. Wcześniej kraj był kolonią francuską i nosił nazwę Togoland Francuski. Językiem oficjalnym tego kraju do dziś pozostaje język francuski.^[4]

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

Pod względem administracyjnym Togo dzieli się na 5 regionów: Centrale, Kara, Maritime, Plateaux, Savanes, które z kolei dzielą się na 30 prefektur i 1 miasto stołeczne.^{[5][6]}

¹ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Togo, 10.09.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/togo/>

² CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Togo, 10.09.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/togo/>

³ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Togo, 10.09.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/togo/>

⁴ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Togo, 10.09.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/togo/>

⁵ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Togo, 10.09.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/togo/>

⁶ Wikipedia, Podział administracyjny Togo, domena publiczna, https://pl.wikipedia.org/wiki/Podzia%C5%82_administracyjny_Togo

Mapa. Podział administracyjny Togo.^[7]

STRUKTURA WŁADZY

GŁOWA PAŃSTWA

Prezydent jest mianowany przez Zgromadzenie Narodowe na jedną sześcioletnią kadencję. Prezydent Togo jest w dużej mierze osobą reprezentacyjną, o ograniczonych uprawnieniach wykonawczych.^[8]

3 maja 2025 r. w Togo odbyły się pośrednie wybory prezydenckie, pierwsze od czasu reform konstytucyjnych z 2024 r. **Jean-Lucien Savi de TOVÉ**, jedyny kandydat, został wybrany przez Zgromadzenie Narodowe 150 głosami.^[9]

⁷ Wikipedia, Podział administracyjny Togo, domena publiczna, https://pl.wikipedia.org/wiki/Podzia%C5%82_administracyjny_Togo

⁸ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Togo, 10.09.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/togo/>

⁹ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Togo, 10.09.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/togo/>

RZĄD I PREMIER

Przewodniczący Rady Ministrów jest liderem partii większościowej w Zgromadzeniu Narodowym i jest zatwierdzany przez Trybunał Konstytucyjny bez ograniczeń dotyczących liczby kadencji.^[10]

Aktualnym Przewodniczącym Rady Ministrów jest **Faure GNASSINGBE** (od 3 maja 2025 r.).^[11]

Rada Ministrów mianowana przez prezydenta za radą przewodniczącego Rady Ministrów.^[12]

PARLAMENT I WYBORY PARLAMENTARNE

Parlament Togo składa się z dwóch izb: Izby Niższej – Zgromadzenia Narodowego (fr. Assemblée nationale) i Izby Wyższej – Senatu (fr. Sénat).^[13]

Zgromadzenie Narodowe: Członkowie Izby Niższej (113 mandatów) wybierani są w wyborach bezpośrednich. Ich kadencja trwa 6 lat.^[14]

Ostatnie wybory do Zgromadzenia Narodowego odbyły się w dniu 29 kwietnia 2024 r. Wybory wygrała partia **Unia na rzecz Republiki** (fr. Union pour la République – UNIR), która zdobyła 108 miejsc w parlamencie.^[15]

Kolejne wybory przewidywane są na kwiecień 2030 r.^[16]

Senat: Spośród 61 członków Izby Wyższej 41 jest wybieranych w wyborach bezpośrednich, a 20 mianowanych. Kadencja senatorów trwa 6 lat.^[17]

Ostatnie wybory do Senatu odbyły się w dniu 15 lutego 2025 r. Unia na rzecz Republiki (fr. Union pour la République – UNIR) zdobyła 34 mandaty, osoby niezależne – 3, inni – 4.^[18]

Kolejne wybory do Senatu przewidziane są na luty 2031 r.^[19]

¹⁰ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Togo, 10.09.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/togo/>

¹¹ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Togo, 10.09.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/togo/>

¹² CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Togo, 10.09.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/togo/>

¹³ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Togo, 10.09.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/togo/>

¹⁴ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Togo, 10.09.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/togo/>

¹⁵ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Togo, 10.09.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/togo/>

¹⁶ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Togo, 10.09.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/togo/>

¹⁷ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Togo, 10.09.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/togo/>

¹⁸ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Togo, 10.09.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/togo/>

¹⁹ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Togo, 10.09.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/togo/>

SYSTEM PRAWNY

Togijski system prawny opiera się na wielu przepisach krajowych i wspólnotowych porządkujących stosunki między jednostkami oraz między jednostkami a państwem. Na prawo togijskie duży wpływ ma prawo francuskie, z którego czerpie większość swoich tekstów prawnych. Część z nich pochodząca z epoki kolonialnej, do dziś obowiązuje w Republice Togo. Tak jest na przykład w przypadku o francuskiego kodeksu cywilnego w wersji zaktualizowanej w dniu 1 maja 1956 r.^[20]

KARA ŚMIERCI

Według ostatniego raportu Amnesty International z 2025 r. dot. kar śmierci na świecie, prawo Togo nie przewiduje kary śmierci za żadne przestępstwo.^[21]

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

ANALIZA STATYSTYCZNA

Według danych ACLED, w Togo, w wyniku różnego rodzaju incydentów związanych z naruszeniem bezpieczeństwa zginęło łącznie: w 2023 r. 103 osoby, w 2024 r. – 128, a do końca września 2025 r. – 22. Większość ofiar zginęła w wyniku starć zbrojnych oraz ataków.^[22]

CHARAKTERYSTYKA SYTUACJI BEZPIECZEŃSTWA

Siły Zbrojne Togo (**fr. Forces Armees Togolaise, FAT**) aktualnie koncentrują się przede wszystkim na zwalczaniu nielegalnych organizacji zbrojnych, przenikających z sąsiednich krajów.^[23] Od 2021 r. zaczęło pojawiać się zagrożenie z ich strony zwłaszcza w regionie **Savanes**.^[24] Jedną z grup, która coraz częściej przenika na terytorium Togo jest **Jama'at Nusrat al Islam wal Muslimeen / Dżama'at Nasr al-Islam wal Muslimin – JNIM (Grupa Wsparcia Islamu i Muzułmanów)**, koalicji grup bojowników powiązanych z Al-Kaidą.^{[25][26]} Celem JNIM jest zbudowanie państwa salaficko-islamskiego w Afryce Zachodniej oraz wyeliminowanie wpływów Zachodu w regionie. Organizacja ma siedzibę w Mali, ale działa w dużej części Afryki Zachodniej, w tym w Burkina Faso, Nigrze i Togo. JNIM regularnie przeprowadza ataki na siły bezpieczeństwa, zazwyczaj poprzez natarcia typu „hit and run”, instalację improwizowanych ładunków wybuchowych, bombardowania i ataki moździerzowe.

²⁰ Global Lex, A Brief Overview of the Togolese Legal System, https://www.nyulawglobal.org/globalex/Togo1_ENG.html

²¹ Amnesty International, Death Sentences and Executions 2024 [ACT 50/8976/2025], 04.2025, <https://www.amnesty.org/en/wp-content/uploads/2025/04/ACT5089762025ENGLISH.pdf>,

²² ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Togo, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

²³ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Togo, 10.09.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/togo/>

²⁴ Worlds Aid, Savannah Region Crisis in Togo, 08.03.2023, <https://www.worldsaid.com/node/1820>

²⁵ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Togo, 10.09.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/togo/>

²⁶ USDOS (US Department of State), Country Report on Terrorism 2022 - Chapter 5 - Jama'at Nusrat al-Islam wal-Muslimin (JNIM), 30.11.2024, <https://www.ecoi.net/en/document/2101631.html>

Grupa często napada także na cele cywilne i wioski. JNIM zdobywa fundusze poprzez porwania dla okupu i wymuszenia oraz od przemytników i handlarzy ludźmi, którzy płacą „podatek” w zamian za uzyskanie pozwolenia i bezpieczny tranzyt szlakami przemysłowymi kontrolowanymi przez JNIM.^{[27][28]}

Od początku 2023 r. do końca września 2025 r. w wyniku działań JNIM zginęło 179 osób (cywilów, członków służb bezpieczeństwa i in.).

- 17 czerwca 2023 r. JNIM zaatakowało w Sankortchagou (Savanes) 6 dżipów, w których przemieszczali się żołnierze Togo. Zginęło 12 z nich, a kilku innych zostało rannych.^[29]
- 11 listopada 2023 r. JNIM starło się z wojskiem Togo w pobliżu wioski Tayouri (Savanes). W wyniku starcia zginęły 3 osoby.
- 20 lipca 2024 r. JNIM starli się z wojskiem Togo, w pobliżu miejscowości Kipekankandi w północnym regionie Savanes.^{[30][31]} W wyniku zdarzenia zginęło co najmniej 6 wojskowych (oraz 40 bojowników).^[32]
- 9 listopada 2024 r. członkowie JNIM starli się z wojskiem Togo w Gbamonte (Savanes). W wyniku zdarzenia zginął 1 żołnierz, a kilku innych zostało rannych.^[33]
- 4 kwietnia 2025 r. w wyniku ataku dronu JNIM w Djignandjoaga (Kpendjal) śmierć poniosło 5 żołnierzy.^[34]

Dodatkowo w Togo działają niezidentyfikowane ugrupowania zbrojne i gangi, a w niektórych lokalizacjach również bojówki lokalne, które zawiązują się w celu ochrony poszczególnych wiosek lub społeczności przed atakami np. **Badja Communal Militia**, czy **Kadje Communal Militia**. Niekiedy są one również odpowiedzialne za incydentalne punktowe ataki na ludność cywilną.^[35]

²⁷ USDOS (US Department of State), Country Report on Terrorism 2022 - Chapter 5 - Jama'at Nusrat al-Islam wal-Muslimin (JNIM), 30.11.2024, <https://www.ecoi.net/en/document/2101631.html>

²⁸ DFAT (Australian Government - Department of Foreign Affairs and Trade), Jama'at Nusrat al-Islam wal-Muslimin, 22.09.2024, <https://www.nationalsecurity.gov.au/what-australia-is-doing/terrorist-organisations/listed-terrorist-organisations/jamaat-nusrat-al-islam-wal-muslimin>

²⁹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Togo, Badja Communal Militia, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³⁰ RANE, Togo: Al Qaeda Affiliate Launches Large-Scale Attack on Northern Military Outpost, 22.07.2024, <https://worldview.stratfor.com/situation-report/togo-al-qaeda-affiliate-launches-large-scale-attack-northern-military-outpost>

³¹ Agenzia Fides, AFRICA/TOGO - 19 people killed in an attack on a post on the border with Burkina Faso, 04.10.2024, [https://www.fides.org/en/news/75499-AFRICA/TOGO - 19 people killed in an attack on a post on the border with Burkina Faso](https://www.fides.org/en/news/75499-AFRICA%20TOGO%2019%20people%20killed%20in%20an%20attack%20on%20a%20post%20on%20the%20border%20with%20Burkina%20Faso)

³² ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Togo, Badja Communal Militia, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³³ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Togo, Badja Communal Militia, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³⁴ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Togo, Badja Communal Militia, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³⁵ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Togo, Badja Communal Militia, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

USTAWODAWSTWO SPECJALNE

Od czerwca 2022 r. w regionie Savanes w północnej części Togo obowiązuje stan wyjątkowy. Ten nadzwyczajny środek miał na celu przeciwdziałanie zagrożeniu dżihadystycznemu ze strony sąsiedniego Sahelu.^[36]

W dniu 6 marca 2025 r. Zgromadzenie Narodowe Togo przedłużyło stan wyjątkowy w regionie Savanes o kolejny rok. Obecnie ma on obowiązywać do marca 2026 r. Było to czwarte przedłużenie stanu wyjątkowego od momentu jego ogłoszenia w czerwcu 2022 r. Poprzednio przedłużano go we wrześniu 2022 r., kwietniu 2023 r. i marcu 2024 r. Władze uzasadniły tę decyzję utrzymującymi się zagrożeniami dla bezpieczeństwa w północnej części Togo^[37]

SYTUACJA LUDNOŚCI CYWILNEJ

ANALIZA STATYSTYCZNA

Według danych ACLED, w 2023 r. w Togo w różnego rodzaju incydentach śmierć poniosło 49 cywilów, z kolei w 2024 r. odnotowano 62 ofiary cywilne, zaś do września 2025 r. – 5 ofiar cywilnych. Najbardziej niebezpiecznym dla cywilów regionem był region **Savanes** – tam zginęło 113 ze wszystkich 116 ofiar odnotowanych w tym czasie.^[38] Tymczasem od 12 września 2024 r. do 12 września 2025 r. było to 67 osób. Również najwięcej cywilów zginęło w Savanes.^[39]

Prowincja (admin1)	Liczba zdarzeń	Liczba ofiar
Savanes	16	64
Maritime	13	3
Kara	3	0
Suma	32	67

Tabela. Liczba śmiertelnych ofiar cywilnych w poszczególnych jednostkach administracyjnych Togo w okresie: 12.09.2024-12.09.2025 (tabela przygotowana przez WIKP w programie PowerBI, na podstawie danych ACLED).^[40]

³⁶ AfriqueXXI, "No Peace, No Bread": Northern Togo in the Grip of a Three-year State of Emergency, <https://afriquexxi.info/No-Peace-No-Bread-Northern-Togo-in-the-Grip-of-a-Three-year-State-of-Emergency>

³⁷ Togo First, Togo Extends Security Emergency in Savanes Region Until 2026, 07.03.2025, <https://www.togofirst.com/en/public-management/0703-15891-togo-extends-security-emergency-in-savanes-region-until-2026>

³⁸ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Togo, Atakowani: Cywile, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³⁹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Togo, Atakowani: Cywile, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴⁰ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Togo, Atakowani: Cywile, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW ZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

DZIAŁANIA WOJENNE

W okresie od początku 2023 r. do końca września 2024 r. na terenie Togo nie odnotowano działań zbrojnych o charakterze wojennym, które wymierzone byłyby w ludność cywilną.^[41]

DZIAŁANIA PARTYZANCKIE

W regionie Savanes dochodzi do ataków **Jama'at Nusrat al Islam wal Muslimeen (JNIM)** na ludność cywilną. W okresie od początku 2023 r. do końca września 2025 r. w wyniku ich działań zginęło 72 cywilów.^[42]

- 10 lutego 2023 r. bojownicy JNIM zaatakowali dwie wioski Gningou (Savanes) zabijając 31 osób.^[43]
- W dniu 5 marca 2024 r. JNIM zaatakowało cywilów w Nagouni zabijając 8 osób.^[44]
- 18 czerwca 2024 r. 4 osoby zginęły w wyniku wybuchu improwizowanego ładunku wybuchowego (IED) w Bonzoukou (Savanes), który został podłożony przez członków JNIM.^[45]
- 25 października 2024 r. bojownicy JNIM zaatakowali i zabili 8 osób w Malgbangou (Savanes).^[46]
- 19 stycznia 2025 r. doszło do ataku JNIM na uczestników pogrzebu w Tchimouri (Savanes), w trakcie którego zginęły 3 osoby cywilne.^[47]

DZIAŁANIA ODWETOWE

W okresie od początku 2023 r. do końca września 2025 r. nie odnotowano działań odwetowych, których ofiarami byłyby cywile. ^[48]

⁴¹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Togo, Atakujący: Siły zbrojne Togo, Atakowani: Cywile, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴² ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Togo, Badja Communal Militia, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴³ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Togo, Atakujący: JNIM, Atakowani: Cywile, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴⁴ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Togo, Atakujący: JNIM, Atakowani: Cywile, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴⁵ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Togo, Atakujący: JNIM, Atakowani: Cywile, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴⁶ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Togo, Atakujący: JNIM, Atakowani: Cywile, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴⁷ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Togo, Atakujący: JNIM, Atakowani: Cywile, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴⁸ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Togo, Atakujący: Wojsko, policja, Atakowani: Cywile, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

SYTUACJA HUMANITARNA W STREFACH KONFLIKTU ZBROJNEGO

Togo zmagają się z narastającym kryzysem humanitarnym, napędzanym brakiem bezpieczeństwa na północy kraju i wewnętrznymi przesiedleniami.^[49]

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW NIEZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

TERRORYZM

W okresie od początku 2023 r. do końca września 2025 r. na terenie Togo, w wyniku wybuchów improwizowanych ładunków wybuchowych (IED) zginęło 10 osób.^[50]

- Dnia 2 lutego 2023 r. doszło do wybuchu IED na drodze Sanloaga-Koundjoare (Savanes) podłożonego przez nieznanych sprawców. W wyniku eksplozji zginęło od 4 do 12 osób.^[51]
- 18 czerwca 2024 r. 4 osoby poniosły śmierć w Bonzoukou (Savanes) w wyniku wybuchu IED.^[52]

Od początku 2025 r. do końca września 2025 r. nie odnotowano tego typu zdarzeń.^[53]

POZAPRAWNE EGZEKUCJE, UPROWADZENIA, POGROMY

W Togo dochodzi także do przypadków pozaprawnych zabójstw, których sprawcami są niezidentyfikowane grupy zbrojne. Od początku 2023 r. do końca września przyczyniły się one do śmierci 43 osób cywilnych (10 w 2023 r., 31 w 2024 r. oraz 2 do końca września 2025 r.). Najwięcej osób zginęło jednorazowo w dniu 10 lutego 2024 r., kiedy to nieznani sprawcy napadli na Tola oraz Gningou (Savanes) zabijając łącznie 31 osób.^[54]

PRZEMOC STOSOWANA W TRAKCIE DEMONSTRACJI I PROTESTÓW

Od początku 2023 r. do końca września 2025 r. w Togo odbyło się 29 protestów, w tym 9 gwałtownych demonstracji z użyciem przemocy.^[55]

Zdarza się, że skutkiem protestów są ofiary śmiertelne. Co najmniej 10 osób zginęło w czerwcu 2025 r. (a ponad 100 zostało aresztowanych) podczas interwencji sił

⁴⁹ ACAPS, Togo, <https://www.acaps.org/en/countries/togo#>

⁵⁰ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Togo, Zdalne materiały wybuchowe/miny/IED, Atakowani: Cywile, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁵¹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Togo, Zdalne materiały wybuchowe/miny/IED, Atakowani: Cywile, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁵² ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Togo, Zdalne materiały wybuchowe/miny/IED, Atakowani: Cywile, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁵³ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Togo, Zdalne materiały wybuchowe/miny/IED, Atakowani: Cywile, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁵⁴ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Togo, Atakujący: Policja, Siły zbrojne Togo, Atakowani: Cywile, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁵⁵ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Togo, Protesty z interwencją, Atakowani: Cywile, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

bezpieczeństwa wobec protestujących, którzy domagali się ustąpienia przywódcy Togo, Faure Gnassingbé, i uwolnienia więźniów politycznych. Policjanci z oddziałów prewencji użyli gazu łzawiącego wobec protestujących, którzy z kolei obrzucili ich kamieniami i innymi przedmiotami.^{[56][57]}

PRZESTĘPCZOŚĆ ZORGANIZOWANA

Chociaż nie ma konkretnych dowodów na obecność grup o charakterze mafijnym działających w Togo, mniejsze sieci przestępcze w ciągu ostatnich kilku lat prowadzą nielegalną działalność w różnych sektorach. Sieci te zajmują się przemytem, handlem narkotykami, nielegalnym handlem dziką przyrodą i „praniem pieniędzy”.^[58]

Wiele z tych sieci przestępczych ma charakter lokalny i działa w porozumieniu z większymi organizacjami przestępczymi z krajów sąsiednich lub zagranicznych, ale mają one także silne powiązania z władzami państwowymi.^[59]

Międzynarodowy handel narkotykami jest prowadzony głównie przez rozległe zagraniczne sieci przestępcze, podczas gdy sieci lokalne koncentrują się na produkcji i dystrybucji narkotyków syntetycznych. Najbardziej aktywni zagraniczni przestępcy w Togo pochodzą z Ameryki Łacińskiej, Nigerii i Libanu, chociaż Chiny są znacząco zaangażowane w handel łuskowcami.^[60]

PRAWNE I PRAKTYCZNE ASPEKTY DOTYCZĄCE ZMIANY MIEJSCA POBYTU

PRZEPISY REGULUJĄCE SWOBODĘ PRZEMIESZCZANIA SIĘ

Prawo Togo zapewnia swobodę przemieszczania się wewnętrznego i podróżowania za granicę, w władze kraju generalnie przestrzegają tych praw. Jednakże zwiększenie liczby punktów kontrolnych w związku ze stanem wyjątkowym ustanowionym w północnym regionie Savanes, negatywnie wpływa na swobodę przemieszczania się ludności cywilnej.^[61]

Rząd monitoruje podróże zagraniczne przywódców opozycji, działaczy społeczeństwa obywatelskiego i przywódców związkowych. Władze wymagają od nich uzyskania pozwolenia na wyjazd poza granice kraju i opóźniają procedury wydawania im paszportów.^[62]

⁵⁶ BBC News, Three days of protests leave seven dead in Togo, rights groups say, 30.06.2025, <https://www.bbc.com/news/articles/cj3rr57vkxro>

⁵⁷ The Guardian, 'One too many': rapper's arrest sparks protests against Togo's ruling dynasty, 01.07.2025, <https://www.theguardian.com/world/2025/jul/10/rapper-aamron-arrest-protests-togo-ruling-dynasty>

⁵⁸ Global Organized Crime Index, Togo, <https://ocindex.net/country/togo>

⁵⁹ Global Organized Crime Index, Togo, <https://ocindex.net/country/togo>

⁶⁰ Global Organized Crime Index, Togo, <https://ocindex.net/country/togo>

⁶¹ USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Togo, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/togo/>

⁶² USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Togo, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/togo/>

MIGRACJE WEWNĘTRZNE

W Togo, 55,1% gospodarstw domowych żyje poniżej granicy ubóstwa. Na obszarach wiejskich sytuacja jest trudniejsza szczególnie trudna, ponieważ prawie 81,2% ludności wiejskiej Togo żyje poniżej światowej granicy ubóstwa. Z tego powodu ludność osiedla się w coraz większym stopniu z miastach. Główne obszary migracji ze wsi do miast to Lome, Kara, Kpalime i Sokode.^[63]

WEWNĘTRZNI UCHODźCY

Śmiertelne ataki na ludność cywilną na pograniczu Togo i Burkina Faso spowodowały od lipca 2022 r. rosnące wysiedlenia ludności mieszkającej przy granicy do spokojniejszych obszarów regionu Savanes. Szacuje się, że około 22 000 osób zostało dotkniętych przez kryzys, spośród których niemal połowa została wysiedlona w wyniku konfliktu.^{[64][65]}

Chociaż liczba zgłaszanych incydentów bezpieczeństwa spadła od września 2024 r., nasilenie ataków po stronie burkińskiej nadal powoduje znaczny napływ ludności do Togo. Na dzień 31 stycznia 2025 r. w kraju przebywało 10 171 osób wewnętrznie przesiedlonych i 47 085 uchodźców. Według szacunków SOLIDARITÉS INTERNATIONAL, Handicap International i ich lokalnych partnerów z grudnia 2024 r. 99% osób przesiedlonych w Togo wskazało brak bezpieczeństwa jako główny powód ucieczki. Jednocześnie potrzeby humanitarne osób przesiedlonych są wielorakie: niewystarczający i utrudniony dostęp do wody pitnej (53% gospodarstw domowych deklaruje, że źródła wody znajdują się zbyt daleko od ich domów), ogólny brak bezpieczeństwa żywnościowego (niskie lub marginalne spożycie żywności w 61% ankietowanych gospodarstw domowych), niepewne schronienie (32% zniszczonych, wysoki poziom przeludnienia) oraz wysokie narażenie na zagrożenia związane z bezpieczeństwem, szczególnie w przypadku kobiet.^[66]

Większość ludności uciekając z zagrożonych terenów przemieszcza się pieszo lub na wozach, pozostawiając za sobą cały dobytek. Ludność znalazła schronienie u rodzin goszczących w wioskach położonych co najmniej 20 km od ich pierwotnej rezydencji. Wśród głównych miejsc schronienia znalazły się: prefektura Kpendjal (Kpenjal Ouest), prefektura Tône, prefektura Manjouraré (w miejscowości Majouraré), prefektura Oti (głównie Oti-Sud) i Cinkassé w regionie Savanes. Spowodowało to sytuację, w której rodziny goszczące, u których przebywa większość uciekinierów, są zmuszone do dzielenia się z przybyszami własnymi zapasami żywności.^[67]

UCHODźCY W KRAJACH SĄSIEDNICH

W ogólnodostępnych źródłach informacji, brak jest wzmianki o aktualnych skupiskach uchodźców z Togo, które znajdowałyby się w krajach ościennych.

⁶³ Togo politique, Migration Profile TOGO, Integral Human Development march 2023, 02.0222, <https://togopolitique.org/migration-profile-togo-integral-human-development-march-2023/>

⁶⁴ Worlds Aid, Savannah Region Crisis in Togo, 08.03.2023, <https://www.worldsaid.com/node/1820>

⁶⁵ IFCR (International Federation of Red Cross), Togo - Population Movement Savannah region, 15.08.2023, <https://reliefweb.int/report/togo/togo-population-movement-savannah-region-operational-update-mdrtg010>

⁶⁶ Solidarite, Togo, Assistance to displaced persons in the Savanes region, <https://www.solidarites.org/en/missions/togo/>

⁶⁷ Worlds Aid, Savannah Region Crisis in Togo, 08.03.2023, <https://www.worldsaid.com/node/1820>

PODSUMOWANIE

Togo jest republiką prezydencką. Prawo tego kraju nie przewiduje kary śmierci za żadne przestępstwo.

W Togo ma miejsce lokalny konflikt o ograniczonym zasięgu. Do regionu Savanes, przenikają oddziały nielegalnej organizacji Jama'a Nusrat ul-Islam wa al-Muslimin, która jest aktywna w sąsiednich krajach. Z tego powodu władze Togo wprowadziły na tym obszarze stan wyjątkowy. Ludność cywilna może paść ofiarą przypadkowych ataków, ale obecnie zagrożenie nie ma charakteru masowego i powszechnego. W rejonach ataków dochodzi lokalnie do przesiedleń ludności z terenów przygranicznych w głąb kraju, gdzie udzielana jest im pomoc.

W pozostałych regionach Togo nie są prowadzone działania zbrojne i nie występuje powszechne zagrożenie życia dla cywilów.

ZASTRZEŻENIE

Niniejsze opracowanie tematyczne zostało przygotowane przez Wydział Informacji o Krajach Pochodzenia Urzędu do Spraw Cudzoziemców na potrzeby prowadzenia postępowań w sprawach o udzielenie ochrony międzynarodowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Opracowanie na temat sytuacji bezpieczeństwa może być pomocne w szczególności w sprawach rozpatrywanych w oparciu o **art. 15 pkt. 3 oraz art. 18 pkt. 1. Ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP z dn. 13 czerwca 2003 z późn. zmianami.**

Treść opracowania nie przesądza jednak o wyniku decyzji w indywidualnym postępowaniu administracyjnym, gdyż zawsze brana jest pod uwagę całość zgromadzonego materiału dowodowego i indywidualny charakter sprawy.

Informacje zamieszczone w niniejszym opracowaniu pochodzą w większości z publicznie dostępnych źródeł. Zostały one zebrane i opracowane przy zachowaniu zasady neutralności i obiektywizmu, a także z dołożeniem najwyższej staranności – tak, by odzwierciedlały aktualny w chwili publikacji opracowania stan wiedzy na prezentowany temat, a także pochodziły z różnych źródeł.

Terminologia użyta w niniejszym opracowaniu nie jest terminologią prawniczą. Określenia takie jak „prześladowanie”, „dyskryminacja”, „konflikt” itp. używane mogą być, za materiałami źródłowymi, w znaczeniu potocznym i nie są tożsame z definicjami podanymi w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Niniejsze opracowanie zawiera wyłącznie informacje, poglądy i opinie prezentowane przez autorów materiałów źródłowych. Oświadczenia i oceny zawarte w niniejszym opracowaniu nie są i nie mogą być uważane za oświadczenia i oceny własne Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Niniejsze opracowanie nie jest także i nie może być uważane za jakąkolwiek deklarację polityczną polskich władz.

Urząd do Spraw Cudzoziemców nie ponosi odpowiedzialności prawnej za publikowane w opracowaniu treści ani nie jest zobowiązany do publikacji jego aktualizacji, a także nie ponosi odpowiedzialności za sposób wykorzystania udostępnionych informacji.

Informujemy, że autorskie prawa majątkowe do niniejszego opracowania, w tym prawo do jego rozpowszechniania i publicznego udostępniania w Internecie, przysługują wyłącznie Urzędowi do Spraw Cudzoziemców (adres: ul. Koszykowa 16, 00-564 Warszawa; NIP: 5262548316; REGON: 017315012).

.

BIBLIOGRAFIA:

1. ACAPS, Togo, <https://www.acaps.org/en/countries/togo/>
2. ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Togo, 01.01.2023-12.09.2025, dane pobrano 17.09.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>
3. AfriqueXXI, "No Peace, No Bread": Northern Togo in the Grip of a Three-year State of Emergency, <https://afriquexxi.info/No-Peace-No-Bread-Northern-Togo-in-the-Grip-of-a-Three-year-State-of-Emergency>
4. Agenzia Fides, AFRICA/TOGO - 19 people killed in an attack on a post on the border with Burkina Faso, 04.10.2024, https://www.fides.org/en/news/75499-AFRICA_TOGO_19_people_killed_in_an_attack_on_a_post_on_the_border_with_Burkina_Faso
5. Amnesty International, Death Sentences and Executions 2024 [ACT 50/8976/2025], 04.2025, <https://www.amnesty.org/en/wp-content/uploads/2025/04/ACT5089762025ENGLISH.pdf>
6. BBC News, Three days of protests leave seven dead in Togo, rights groups say, 30.06.2025, <https://www.bbc.com/news/articles/cj3rr57vkxro>
7. CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook, Togo, 10.09.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/togo/>
8. DFAT (Australian Government - Department of Foreign Affairs and Trade), Jama'at Nusrat al-Islam wal-Muslimin, 22.09.2024, <https://www.nationalsecurity.gov.au/what-australia-is-doing/terrorist-organisations/listed-terrorist-organisations/jamaat-nusrat-al-islam-wal-muslimin>
9. Global Lex, A Brief Overview of the Togolese Legal System, https://www.nyulawglobal.org/globalex/Togo1_ENG.html
10. Global Organized Crime Index, Togo, <https://ocindex.net/country/togo>
11. IFCR (International Federation of Red Cross), Togo - Population Movement Savannah region, 15.08.2023, <https://reliefweb.int/report/togo/togo-population-movement-savannah-region-operational-update-mdrtg010>
12. RANE, Togo: Al Qaeda Affiliate Launches Large-Scale Attack on Northern Military Outpost, 22.07.2024, <https://worldview.stratfor.com/situation-report/togo-al-qaeda-affiliate-launches-large-scale-attack-northern-military-outpost>
13. Solidarite, Togo, Assistance to displaced persons in the Savanes region, <https://www.solidarites.org/en/missions/togo/>
14. The Guardian, 'One too many': rapper's arrest sparks protests against Togo's ruling dynasty, 01.07.2025, <https://www.theguardian.com/world/2025/jul/10/rapper-aamron-arrest-protests-togo-ruling-dynasty>
15. Togo First, Togo Extends Security Emergency in Savanes Region Until 2026, 07.03.2025, <https://www.togofirst.com/en/public-management/0703-15891-togo-extends-security-emergency-in-savanes-region-until-2026>

16. Togo politique, Migration Profile TOGO, Integral Human Development march 2023, 02.0222, <https://togopolitique.org/migration-profile-togo-integral-human-development-march-2023/>
17. UNHCR (UN High Commissioner for Refugees), Togo, <https://data.unhcr.org/en/country/tgo>
18. USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Togo, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/togo/>
19. USDOS (US Department of State), Country Report on Terrorism 2022 - Chapter 5 - Jama'at Nusrat al-Islam wal-Muslimin (JNIM), 30.11.2024, <https://www.ecoi.net/en/document/2101631.html>
20. Wikipedia, Podział administracyjny Togo, domena publiczna, https://pl.wikipedia.org/wiki/Podzia%C5%82_administracyjny_Togo
21. Worlds Aid, Savannah Region Crisis in Togo, 08.03.2023, <https://www.worldsaid.com/node/1820>